

[Udenrigsministeren.]

også helt enig i — vi har jo opbygget et særligt administrationsapparat til at tage sig af disse opgaver.

Ordføreren for forslagsstillerne (Per Møller): Jeg vil gerne takke for udenrigsministerens velvillige modtagelse af forslaget. Jeg tror, der er behov for et sådant folketingsudvalg, og at det vil kunne gøre en nyttig indsats på det område, der her er tale om.

Det er jo således, at Danmarks bistand til udviklingslandene har udviklet sig bogstaveligt talt eksplosivt i de senere år. I finansåret 1960-61 blev der ydet ca. 200.000 kr. i tosidet teknisk bistand. Allerede året efter var man oppe på 1 mill. kr., og i sidste finansår blev der faktisk brugt 107 mill. kr. i bistand til udviklingslandene. For finansåret 1966-67 anslås det, at der vil blive tale om en udgift på 173 mill. kr. Så vidt man har forstået, vil denne vækstrate blive fortsat endnu i adskillige år. Det er den ene baggrund for, at det vil være naturligt, at folketetinget placerer sig mere konstant og mere aktivt i hele den danske u-landspolitik.

Der kan også være grund til at pege på, at den enstemmigt vedtagne lov af 19. marts 1962 om teknisk samarbejde med udviklingslandene var en rammelov. Det var uden tvivl en rigtig beslutning på denne måde at sikre, at vor bistandspolitik kan være så elastisk og smidig som muligt, men netop når man opererer med så store beløb, som der her er tale om, inden for en lovgivning, der har karakter af en rammelov, er det så meget mere naturligt, at folketetinget sikrer sig en løbende orientering om, hvordan hele u-landspolitikken udvikler sig.

Der er især 4 opgaver, der vil trænge sig på for det folketingsudvalg, som jeg håber nu vil blive nedsat.

Folketinget skal sikre, at hjælpen har et tilstrækkeligt omfang og et omfang, som er afvejet dels over for de moralske forpligtelser, vi her har, dels over for vore politiske interesser og dels over for de hjemlige økonomiske muligheder, der er til stede.

Som den anden opgave er der dette, at folketetinget skal gøre sit til at sikre, at

hjælpen bliver så effektiv som muligt. Der er ikke tvivl om, at man med u-landshjælp må indstille sig på, at der ikke kan opnås den effektivitet, man ellers er vant til i de opgaver, det offentlige går ind i. Der vil blive en meget stor spildprocent, men det forflygtiger selvfølgelig ikke den opgave, der ligger i dog at sikre, at hjælpen bliver så effektiv, som det nu kan lade sig gøre.

For det tredje er det en opgave for folketetinget at overvåge, at Danmark udvikler sin bistandspolitik på en måde, der ikke unødigt skaber gnidninger eller fjendtlighed. Mange har måske endnu den forestilling, at u-landshjælpen er noget, der kun udløser taknemlighed, men det skal jo ikke forbises — og det viser erfaringerne også allerede — at udvikling betyder forandringer, ofte meget hastige og store forandringer, og det er en erfaring, at den slags ikke altid går gnidningsløst og let for sig. Derfor er det meget vigtigt, at hele u-landspolitikken har en form, der tager det videst mulige hensyn til de specielle kulturelle, politiske og andre forhold, der gælder i modtagerlandene.

Som den fjerde større opgave, der melder sig for dette folketingsudvalg, vil jeg nævne, at folketetinget vil have en mulighed for at yde et bidrag til, at offentligheden herhjemme forstår for det første behovet for hjælpen, for det andet den fulde baggrund for, at Danmark skal yde sit bidrag til u-landshjælpen, og for det tredje de særlige vilkår, der vil gælde for hele bistandsarbejdet.

Det er klart, at vi vil møde mange skuffelser i u-landsarbejdet, og derfor er det meget vigtigt, at man starter fra det udgangspunkt, at skuffelserne vil komme, at man ikke har højtflývende idealistiske forventninger om alt det, der kan opnås. Det er en nøjsommelig og langsommelig opgave, der ligger foran os og de andre lande, der går ind i bistandsarbejdet, men hvis den skal kunne holde og have fornøden folkelig støtte og tilslutning igennem den lange årrække, vi har for os, ja, så er det nødvendigt, at man har en helt realistisk holdning til de vilkår, der nu vil gælde for u-landsarbejdet.

Jeg husker, at udenrigsministeren engang kom med et hjertesuk over, at det — man